

Boris Pahor

Visat núm. 2

(octubre 2006)

by Simona Škrabec

En els quinze mesos d'internament als camps de concentració, va veure tants morts que cada dia de la seva llarga vida hauria pogut assistir a uns quants enterraments. Homenatjar els morts per a ell no és tan simple com dipositar una corona de flors a peu d'una làpida. Amb la precisió d'un bisturí, Pahor ressegueix els llocs més dolorosos de la seva memòria. Avui, amb més de noranta anys, gaudeix del reconeixement unànime a Eslovènia i en tots els països on han arribat les seves obres.

Boris Pahor va néixer el 1913 a Trieste en el si d'una família eslovena. Al final de la Primera Guerra Mundial va deixar de ser ciutadà austríac, per esdevenir part d'una minoria destinada a desaparèixer sota el règim feixista italià. Després de la Segona Guerra Mundial va haver d'afrontar la separació ideològica amb la resta de la nació eslovena, integrada a la Iugoslàvia socialista.

Amb valentia immensa, Pahor es va encarar a totes aquestes circumstàncies adverses. La lluita antifeixista el va portar als camps d'extermini. L'atreviment de qüestionar el dogma comunista que les nacions estaven destinades a desaparèixer i de reclamar la revisió dels crims de guerra comesos pels partisans el va convertir en un dissident destacat. Ha publicat més de trenta obres de prosa breu, novel·la, memòries, assaig i crítica literària.

El seu llibre més conegut és la novel·la *Necròpolis* que no és només un testimoni del passat, sinó una anàlisi d'un perill sempre present. Ni els líders totalitaris, ni les idees poden, van poder provocar tots sols tant de mal. Dues noies que passegen per una ciutat tranquil·la, prenent no adonar-se que pel mateix carrer hi passen sis-cents presoners, calçats amb els esclops de fusta que fan un soroll infernal, exemplifiquen que cal un ingredient addicional, la consciència gandula. *Necròpolis* és un llibre per aprendre a no apartar la mirada, mai.